

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a doua)

16 februarie 2017**

„Desen sau model industrial comunitar — Procedură de declarare a nulității — Desene sau modele industriale comunitare înregistrate care reprezintă termosifoane pentru radiatoare — Desene sau modele industriale anterioare — Excepție de nelegalitate — Articolul 1d din Regulamentul (CE) nr. 216/96 — Articolul 41 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale — Principiul imparțialității — Compunerea camerei de recurs — Motiv de nulitate — Lipsa caracterului individual — Articolul 6 și articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 6/2002 — Executarea de către EUIPO a unei hotărâri de anulare a unei decizii a camerelor sale de recurs — Saturarea stadiului tehnicii — Data aprecierii”

În cauzele conexe T-828/14 și T-829/14,

Antrax It Srl, cu sediul în Resana (Italia), reprezentată de L. Gazzola, avocat,

reclamantă,

împotriva

Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO), reprezentat inițial de P. Bullock și ulterior de L. Rampini și de S. Di Natale, în calitate de agenți,

pârât,

cealaltă parte în procedura care s-a aflat pe rolul camerei de recurs a EUIPO, intervenientă la Tribunal, fiind

Vasco Group NV, anterior Vasco Group BVBA, cu sediul în Dilsen (Belgia), reprezentată de J. Haber, avocat,

având ca obiect două acțiuni formulate împotriva Deciziilor Camerei a treia de recurs a EUIPO din 10 octombrie 2014 (cauzele R 1272/2013-3 și R 1273/2013-3) privind proceduri de declarare a nulității între Vasco Group și Antrax It,

TRIBUNALUL (Camera a doua),

compus din domnii S. Gervasoni, îndeplinind funcția de președinte de cameră, L. Madise și Z. Csehi (raportor), judecători,

grefier: doamna A. Lamote, administrator,

având în vedere cererile introductive depuse la grefa Tribunalului la 29 decembrie 2014,

* Limba de procedură: italiana.

având în vedere memoriile în răspuns ale EUIPO depuse la grefa Tribunalului la 18 martie 2015,
având în vedere memoriile în răspuns ale intervenientei depuse la grefa Tribunalului la 7 aprilie 2015,
având în vedere replicile depuse la grefa Tribunalului la 8 iunie 2015,
având în vedere Decizia din 5 august 2016 privind conexarea cauzelor T-828/14 și T-829/14 pentru buna desfășurare a fazei orale a procedurii și pronunțarea deciziei prin care se încheie judecata,
în urma ședinței din 4 octombrie 2016,
pronunță prezenta

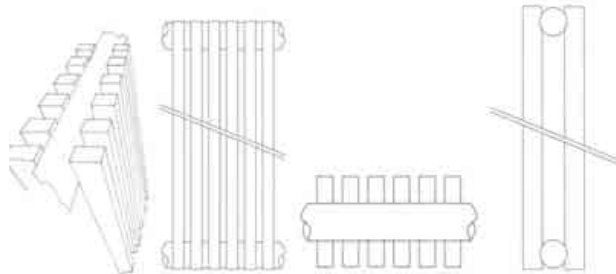
Hotărâre

Istoricul cauzei

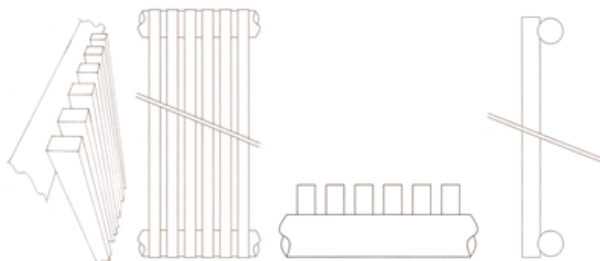
- 1 Reclamanta, Antrax It Srl, este titulara a două desene sau modele industriale comunitare, nr.°000593959-0001 și nr.°000593959-0002, depuse la 25 septembrie 2006 la Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO), în temeiul Regulamentului (CE) nr.°6/2002 al Consiliului din 12 decembrie 2001 privind desenele sau modelele industriale comunitare (JO 2002, L 3, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 33, p. 70), și publicate în Buletinul desenelor și modelelor industriale comunitare la 21 noiembrie 2006.

2 Desenele sau modelele industriale contestate sunt reproduse astfel:

— desenul sau modelul industrial nr. 000593959-0001 (acțiunea T-828/14):

— desenul sau modelul industrial nr. 000593959-0002 (acțiunea T-829/14):

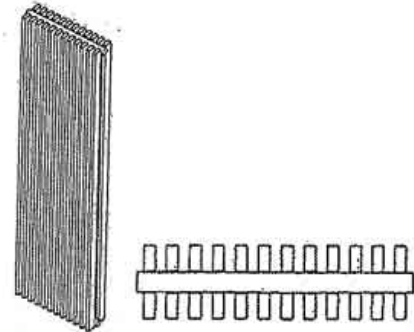

3 Desenele sau modelele industriale contestate erau destinate a fi aplicate, potrivit chiar termenilor utilizați în cererile de înregistrare, unor termosifoane („modelli di termosifoni”) destinate a fi aplicate unor radiatoare pentru încălzire din clasa 23.03, în sensul Aranjamentului de la Locarno de instituire a unei clasificări internaționale pentru desenele și modelele industriale, din 8 octombrie 1968, cu modificările ulterioare.

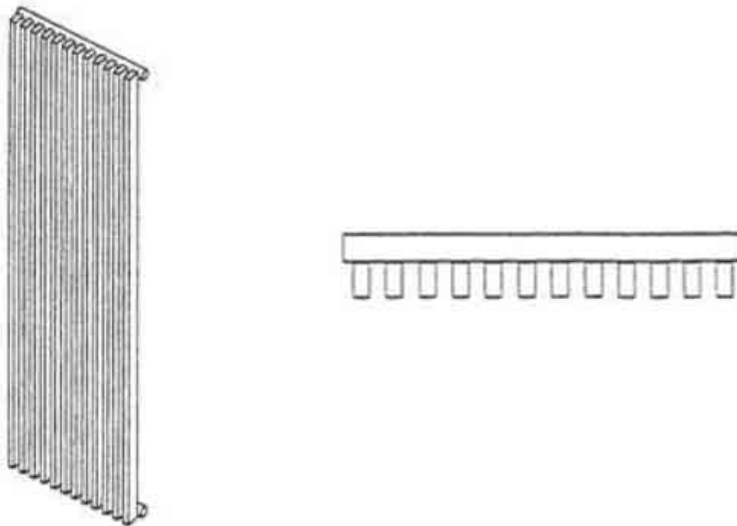
4 La 16 aprilie 2008, societatea a cărei succesoare este Vasco Group NV, intervenientă, a formulat în fața EUIPO, în temeiul articolului 52 din Regulamentul nr. 6/2002, cereri de declarare a nulității desenelor sau modelelor industriale confiscate. În susținerea cererilor formulate, intervenienta a invocat desenele sau modelele industriale germane cu numerele 4 și 5, cuprinse în înregistrarea multiplă nr. 40110481.8, publicată la 10 septembrie 2002 și extinsă la Franța, la Italia și la Benelux, ca desen sau model industrial internațional cu referința DM/060899.

5 Desenele sau modelele industriale anterioare sunt reproduse astfel:

— desenul sau modelul industrial anterior nr.°5 (opus înregistrării nr.°000593959-0001, care corespunde acțiunii T-828/14):

— desenul sau modelul industrial anterior nr. 4 (opus înregistrării nr.°000593959-0002, care corespunde acțiunii T-829/14):

- 6 Motivul invocat în sprijinul cererilor de declarare a nulității respective era cel prevăzut la articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 6/2002, întemeiat pe faptul că desenele sau modelele industriale contestate nu îndeplineau condițiile de protecție stabilite la articolele 4-9 din regulamentul menționat.
- 7 Prin deciziile din 30 septembrie 2009, divizia de anulare a declarat nule desenele sau modelele industriale contestate pentru lipsa de noutate în sensul articolului 5 din Regulamentul nr. 6/2002.
- 8 La 27 noiembrie 2009, reclamanta a formulat căi de atac la EUIPO împotriva deciziilor diviziei de anulare, în temeiul articolelor 55-60 din Regulamentul nr. 6/2002.

- 9 Prin deciziile din 2 noiembrie 2010 (cauzele R 1451/2009-3 și R 1452/2009-3), Camera a treia de recurs a EUIPO a anulat deciziile diviziei de anulare, având în vedere lipsa unei motivări adecvate în ceea ce privește cauza nulității referitoare la lipsa de noutate, însă a declarat nule desenele sau modelele industriale contestate pentru motivul lipsei caracterului lor individual, în sensul articolului 6 din Regulamentul nr. 6/2002.
- 10 La 11 februarie 2011, reclamanta a formulat împotriva acestor decizii acțiuni la Tribunal.
- 11 Prin Hotărârea din 13 noiembrie 2012, Anthrax It/OAPI – THC (Radiatoare pentru încălzire) (T-83/11 și T-84/11, denumită în continuare „Hotărârea din 13 noiembrie 2012”, EU:T:2012:592), Tribunalul a anulat Deciziile din 2 noiembrie 2010 pentru motivul că argumentul invocat de reclamantă referitor la starea de saturare a sectorului de referință nu fusese examinat de camera de recurs. În această privință, Tribunalul a subliniat că o eventuală saturare a stadiului tehnicii, care rezultă din pretinsa existență a altor desene sau modele industriale de termosifoane sau de radiatoare ce prezintă aceleași caracteristici de ansamblu ca desenele sau modelele industriale în discuție, era pertinentă pentru aprecierea caracterului individual al desenelor sau modelelor industriale contestate, prin aceea că putea fi de natură să facă utilizatorul avizat mai sensibil la diferențele de proporții interne dintre aceste diferite desene sau modele industriale. În consecință, Tribunalul a anulat Deciziile din 2 noiembrie 2010 pentru lipsa motivării privind aspectul saturării stadiului tehnicii.
- 12 În urma Hotărârii din 13 noiembrie 2012 (T-83/11 și T-84/11, EU:T:2012:592), cauzele au fost trimise la EUIPO și li s-au atribuit noile referințe, respectiv R 1272/2013-3 și R 1273/2013-3. Acestea au fost atribuite Camerei a treia de recurs a EUIPO.
- 13 La 13 februarie 2014, raportorul Camerei a treia de recurs în cele două cauze menționate la punctul 12 de mai sus a invitat părțile să își prezinte, în termen de o lună, memoriile și elementele de probă privind existența sau inexistența unei saturări a sectorului de referință și privind impresia globală care rezulta din aceasta în legătură cu desenele sau modelele industriale în discuție pentru utilizatorul avizat.
- 14 La 12 martie 2014, reclamanta a prezentat observații și dovezi. În aceeași zi, intervenienta a prezentat observații.
- 15 Prin Deciziile din 10 octombrie 2014 (denumite în continuare „deciziile atacate”), Camera a treia de recurs a respins acțiunile și a declarat nule desenele și modelele industriale contestate.
- 16 Camera de recurs a considerat că trebuia, conform articolului 61 alineatul (6) din Regulamentul nr. 6/2002, să se pronunțe asupra problemei saturării sectorului sau a pieței de referință, în măsura în care Tribunalul, în Hotărârea din 13 noiembrie 2012 (T-83/11 și T-84/11, EU:T:2012:592), considerase că această problemă a saturării stadiului tehnicii, care putea fi de natură să facă utilizatorul avizat mai sensibil la diferențele de proporții interne existente între aceste diferite desene sau modele industriale, nu fusese examinat în mod corespunzător în deciziile anulate anterior. Camera de recurs a apreciat că trebuia să determine dacă, pe baza elementelor de probă și a argumentelor prezentate de părți, exista în sectorul de referință o situație de saturare care rezulta din existența unei mulțimi de alte desene sau modele industriale ce prezentau aceleași caracteristici generale ca desenele sau modelele industriale în discuție (punctele 14, 17-19 și 25 din deciziile atacate). Camera de recurs a subliniat că, în speță, sectorul care trebuia să facă obiectul acestei evaluări era în mod concret cel al termosifoanelor, iar nu cel al echipamentelor de încălzire (punctul 29 din deciziile atacate).
- 17 În această privință, camera de recurs a considerat că era necesar ca partea care invocă saturarea stării tehnologice să prezinte un ansamblu de dovezi clar, precis, coerent și actual (punctele 36, 41 și 50 din deciziile atacate). Aceasta a constatat, în esență, că elementele de probă furnizate de reclamantă pentru a dovedi starea de saturare a sectorului de referință nu erau exhaustive, erau de proastă calitate și ar fi

trebuie să fie mai coerente și mai precise. De asemenea, aceasta a subliniat că cataloagele furnizate în anexă la observațiile reclamantei din 12 martie 2014 nu erau datate sau chiar corespundeau, în caz contrar, anilor 2004 și 2006 (punctele 41-46 din deciziile atacate).

- 18 În ceea ce privește comparația dintre desenele sau modelele industriale în conflict, camera de recurs a considerat, în esență, că similitudinile dintre acestea, privind forma și structura termosifoanelor și a tuburilor radiante, aveau întâietate asupra diferențelor minime dintre acestea în materie de adâncime sau de proporții interne, de distanță corespunzătoare între tuburi și de număr al tuburilor, care necesitau o examinare atentă (punctele 52-62 din deciziile atacate). Din aceasta, camera de recurs a concluzionat că desenele sau modelele industriale contestate nu prezentau un caracter individual specific, în sensul articolului 6 din Regulamentul nr.º6/2002, în condițiile în care impresia globală produsă de acestea asupra utilizatorului avizat nu era diferită de cea produsă de forma și de aspectul desenelor sau modelelor industriale anterioare (punctul 64 din deciziile atacate).

Concluziile părților

- 19 Reclamanta solicită Tribunalului:

- anularea deciziilor atacate;
- în consecință, declararea validității desenelor și modelelor industriale contestate fără a trimite cauzele la EUIPO;
- „constatarea conflictului dintre articolul 1d din Regulamentul nr.º216/96 și articolul 41 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene”;
- obligarea în solidar a EUIPO și a intervenientei la plata cheltuielilor de judecată și obligarea intervenientei la plata cheltuielilor de judecată aferente procedurii în fața EUIPO.

- 20 EUIPO solicită Tribunalului:

- respingerea acțiunilor;
- obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

- 21 Intervenienta solicită Tribunalului:

- respingerea acțiunilor și declararea nulității desenelor sau modelelor industriale contestate;
- obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată, inclusiv a celor aferente procedurii în fața EUIPO.

În drept

- 22 În susținerea acțiunilor în anulare formulate, reclamanta invocă, în esență, patru motive. Motivele sunt întemeiate, în primul rând și în esență, pe încălcarea obligației de imparțialitate a camerei de recurs în raport cu articolul 41 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”) și pe încălcarea Regulamentului (CE) nr.º216/96 al Comisiei din 5 februarie 1996 de stabilire a regulamentului de procedură al camerelor de recurs ale [EUIPO] (JO 1996, L 28, p. 11, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 221), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr.º2082/2004 al Comisiei din 6 decembrie 2004 (JO 2004, L 360, p. 8, Ediție specială, 17/vol. 2, p. 82), în al doilea rând, pe încălcarea articolului 6 și a articolului 61 alineatul (6) din Regulamentul

nr.°6/2002, în al treilea rând și cu titlu subsidiar, pe încălcarea articolului 6 și a articolului 63 alineatul (1) din regulamentul menționat, precum și pe principiile protecției încrederii legitime, buneii administrări și egalității de tratament și, în al patrulea rând și cu titlu mai subsidiar, pe încălcarea articolului 6 și a articolului 62 prima teză din același regulament, privind obligația de motivare.

- 23 În cadrul ședinței, reclamanta a invocat un motiv întemeiat pe încălcarea de către EUIPO a termenului rezonabil.
- 24 În temeiul articolului 84 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, invocarea de motive noi pe parcursul procesului este interzisă, cu excepția cazului în care acestea se întemeiază pe elemente de fapt și de drept care au apărut în cursul procedurii. Cu toate acestea, un motiv care constituie dezvoltarea unui motiv enunțat anterior, direct sau implicit, în cererea de sesizare a instanței și care prezintă o legătură strânsă cu acesta trebuie declarat admisibil [a se vedea Hotărârea din 30 mai 2013, Modelland/OAPI – Renta Siete (DIVINUS), T-214/10, nepublicată, EU:T:2013:280, punctul 69 și jurisprudența citată]. În speță, reclamanta a admis în fața Tribunalului că motivul său întemeiat pe încălcarea unui termen rezonabil nu era cuprins în cererea sa introductivă, care nu evocă articolul 41 din cartă decât pentru a arăta o încălcare a obligației de imparțialitate a camerei de recurs.
- 25 Prin urmare, trebuie respins motivul întemeiat pe încălcarea de către EUIPO a termenului rezonabil ca fiind inadmisibil, astfel cum a arătat acesta din urmă.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 41 alineatul (1) din cartă și a Regulamentului nr. 216/96

- 26 Reclamanta invocă, în esență, încălcarea dreptului său la un tratament imparțial al cauzelor sale, în sensul articolului 41 alineatul (1) din cartă, precum și încălcarea Regulamentului nr.°216/96. În cadrul primului motiv formulat, reclamanta invocă de asemenea o excepție de nelegalitate a articolului 1d din Regulamentul nr.°216/96.
- 27 Tribunalul consideră că trebuie să înceapă prin a examina această excepție de nelegalitate.

Cu privire la excepția de nelegalitate

- 28 Cu titlu introductiv, reclamanta solicită Tribunalului să examineze și să constate un conflict între articolul 1d din Regulamentul nr.°216/96 și articolul 41 din cartă. Această cerere, exprimată la punctele 19 și 20 din cererile introductive, este de asemenea cuprinsă în al treilea capăt de cerere formulat de reclamantă.
- 29 EUIPO arată, în esență, că această cerere a reclamantei este inadmisibilă, întrucât Tribunalul nu ar fi competent în materie, competentă fiind doar Curtea.
- 30 Trebuie amintit cu titlu preliminar că, potrivit articolului 61 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002, acțiunea împotriva deciziilor camerelor de recurs se înaintează Tribunalului „pe motive de necompetență, încălcarea unor norme fundamentale de procedură, nerespectarea tratatului, nerespectarea dispozițiilor [respectivului] regulament sau a oricărei norme de drept privind aplicarea acestuia sau abuzul de putere”. În speță, din acțiunile formulate de reclamantă rezultă că aceasta din urmă reproșează camerei de recurs aplicarea unei reglementări care este nelegală, întrucât este incompatibilă cu cartă, care, în temeiul articolului 6 alineatul (1) TUE, are aceeași valoare juridică ca tratatele. Astfel, fără a se referi însă în mod explicit la articolul 277 TFUE, reclamanta a invocat o excepție de nelegalitate în sensul articolului respectiv, solicitând Tribunalului să declare articolul 1d din Regulamentul nr.°216/96 inaplicabil prezentului litigiu (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 12 iulie 2001, Kik/OAPI, T-120/99, EU:T:2001:189, punctul 20).

- 31 Potrivit articolului 277 TFUE, inaplicabilitatea unui act cu caracter general adoptat de o instituție, un organ, un oficiu sau o agenție a Uniunii Europene poate fi invocată, pe baza motivelor prevăzute la articolul 263 al doilea paragraf TFUE, în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene, inclusiv violarea tratatului. Potrivit unei jurisprudențe constante, respectivul articol 277 TFUE este expresia unui principiu general care garantează oricărei părți dreptul de a contesta, în vederea obținerii anulării unui act care o privește în mod direct și individual, validitatea actelor instituționale anterioare, care constituie temeiul juridic al actului atacat, dacă această parte nu ar dispune de dreptul de a introduce, în temeiul articolului 263 TFUE, o acțiune directă împotriva acestor acte, ale căror consecințe acestea le suportă fără să fi fost în măsură să solicite anularea lor (Hotărârea Curții din 6 martie 1979, Simmenthal/Comisia, 92/78, EU:C:1979:53, punctul 39). În consecință, faptul că Regulamentul nr. 6/2002 nu menționează în mod expres excepția de nelegalitate drept cale de drept incidentă de care justițiabilii se pot servi în fața Tribunalului atunci când solicită anularea sau reformarea unei decizii a unei camere de recurs a EUIPO nu îi împiedică pe acești justițiabili să invoce o asemenea excepție în cadrul unei asemenea acțiuni. Acest drept rezultă din principiul general enunțat mai sus (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 12 iulie 2001, Kik/OAPI, T-120/99, EU:T:2001:189, punctul 21).
- 32 Este necesar să se arate că argumentația EUIPO potrivit căreia doar Curtea ar fi competentă să declare niște acte drept contrare dreptului Uniunii rezultă în realitate dintr-o confuzie cu competența exclusivă a Curții în ceea ce privește întrebările preliminare având ca obiect aprecierea validității, în sensul articolului 267 al doilea paragraf TFUE. Or, în speță, nu este vorba despre o întrebare adresată de o instanță a unui stat membru cu ocazia unui litigiu național.
- 33 Prin urmare, este necesar să se respingă argumentul EUIPO potrivit căruia această cerere a reclamantei ar fi inadmisibilă.
- 34 Pe fond, reclamanta arată că articolul 1d din Regulamentul nr. 216/96, întrucât nu prevede obligația modificării compunerii camerei de recurs atunci când acțiunea este trimisă, după anularea unei decizii, camerei care s-a pronunțat anterior, contravine obligației de imparțialitate în sensul articolului 41 alineatul (1) din cartă.
- 35 Articolul 41 alineatul (1) din cartă, privind dreptul la bună administrare, prevede că „orice persoană are dreptul de a beneficia, în ce privește problemele sale, de un tratament imparțial, echitabil și într-un termen rezonabil din partea instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii”.
- 36 Articolul 1d din Regulamentul nr. 216/96, cu modificările ulterioare, are următorul cuprins:
- „(1) În cazul în care [...] măsurile necesare pentru a respecta o hotărâre a Curții de Justiție [a Uniunii Europene] de anulare totală sau parțială a unei decizii a Camerelor de recurs sau a [c]amerei superioare includ reexaminarea de către Camerele de recurs a cauzei care a făcut obiectul respectivei decizii, Prezidiul decide dacă respectiva cauză este prezentată Camerei care adoptă respectiva decizie sau altei Camere ori [c]amerei superioare.
- (2) În cazul în care cauza este trimisă altei Camere, Camera respectivă nu cuprinde membrii care au fost parte la decizia contestată. Prezenta dispoziție nu se aplică în cazul în care cauza este trimisă [c]amerei superioare.”
- 37 Nu rezultă din această formulare că, atunci când cauza este trimisă camerei de recurs care a luat anterior decizia anulată, există o obligație a prezidiului de a compune camera astfel încât să nu includă niciunul dintre membrii care au luat parte la decizia precedentă.
- 38 Trebuie amintit că procedura în fața camerelor de recurs ale EUIPO nu are caracter jurisdicțional, ci caracter administrativ [a se vedea Hotărârea din 20 aprilie 2005, Krüger/OAPI – Calpis (CALPICO), T-273/02, EU:T:2005:134, punctul 62 și jurisprudența citată].

- 39 Or, Tribunalul a statuat deja că nicio normă de drept și niciun principiu nu se opun ca o administrație să încălceze aceluiași agenți reexaminarea unei cauze întreprinsă în cadrul executării unei hotărâri de anulare a unei decizii și că nu se poate stabili un principiu general ce decurge din obligația de imparțialitate în sensul că un organism administrativ sau judiciar are obligația de a trimite cauza unei alte autorități sau unui organ constituit în mod diferit al acestei autorități (a se vedea în acest sens, în privința examinării unei situații de către un organism administrativ, Hotărârea din 11 iulie 2007, *Schneider Electric/Comisia*, T-351/03, EU:T:2007:212, punctele 185-188 și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului citată, precum și, în privința compunerii unui complet de judecată, Hotărârea din 1 iulie 2008, *Chronopost și La Poste/UFEX și alții*, C-341/06 P și C-342/06 P, EU:C:2008:375, punctele 51-60 și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului citată).
- 40 Prin urmare, este necesar să se concluzioneze că trimiterea de către prezidiu, în conformitate cu articolul 1d din Regulamentul nr. 216/96, a unei cauze după anulare aceleiași camere de recurs cu cea care s-a pronunțat anterior, fără obligația compunerii diferite a acestei camere de recurs, nu încalcă obligația de imparțialitate în sensul articolului 41 alineatul (1) din cartă.
- 41 Prin urmare, este necesar să se respingă excepția de nelegalitate, precum și, pe cale de consecință, al treilea capăt de cerere al reclamantei.

Cu privire la încălcarea Regulamentului nr. 216/96 și a obligației de imparțialitate a camerei de recurs

- 42 Prin intermediul primului motiv, reclamanta invocă de asemenea încălcarea dreptului de a beneficia, în ceea ce privește problemele sale, de un tratament imparțial în sensul articolului 41 alineatul (1) din cartă și, implicit, încălcarea Regulamentului nr. 216/96. Aceasta arată, în primul rând, că cauzele au fost trimise aceleiași camere de recurs, cuprinzând în speță unul dintre membrii camerei de recurs care a adoptat deciziile anulate de Tribunal, în al doilea rând, că prezentele cauze ar fi trebuit trimise unei camere extinse, astfel cum permiteau normele EUIPO, și, în al treilea rând, că camera de recurs era lipsită, în orice caz, de imparțialitate subiectivă.
- 43 EUIPO și intervenienta contestă această argumentație. Referitor la trimiterea cauzelor camerei de recurs care a adoptat deciziile anulate, care avea în parte aceeași compunere, EUIPO subliniază, în primul rând, că o asemenea trimitere este o posibilitate prevăzută la articolul 1d din Regulamentul nr. 216/96, în continuare, că reclamanta nu a contestat în fața EUIPO reatribuirea acțiunilor aceleiași camere de recurs și, în sfârșit, că doar atunci când o cauză este trimisă unei alte camere de recurs aceasta este compusă astfel încât să nu includă niciunul dintre membrii care au participat la decizia anulată. Referitor la oportunitatea desemnării unei camere superioare în urma anulării pronunțate de Tribunal, EUIPO arată că condițiile prevăzute în această privință la articolul 1b alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 216/96 nu erau îndeplinite în speță.
- 44 În primul rând, trebuie respinse criticile referitoare la faptul că cauzele au fost trimise de prezidiu aceleiași camere de recurs, care cuprindea unul dintre membrii camerei de recurs care a adoptat deciziile anulate de Tribunal. Astfel, după cum s-a arătat la punctele 36 și 37 de mai sus, întrucât prezidiul a decis să trimită cauzele aceleiași camere de recurs, acesta nu avea nicio obligație, potrivit Regulamentului nr. 216/96, să compună această cameră de recurs în mod diferit. De asemenea, din cuprinsul punctelor 38-40 de mai sus rezultă că o încălcare a obligației de imparțialitate în sensul articolului 41 alineatul (1) din cartă nu poate rezulta din simplul fapt că niște cauze sunt trimise unei entități constituite în parte din agenți care le-au examinat deja.
- 45 În al doilea rând, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia prezidiul ar fi trebuit să trimită cauzele în fața camerei superioare, trebuie amintite motivele care, potrivit Regulamentului nr. 216/96, justifică trimiterea de către prezidiu în fața camerei superioare.

- 46 Potrivit articolului 1b alineatul (3) din Regulamentul nr.º216/96, „[l]a propunerea președintelui Camerelor de recurs, fie din inițiativă proprie, fie la cererea unui membru al Prezidiului, Prezidiul poate transmite [c]amerei superioare o cauză cu care este sesizată una din [camerele de recurs], în cazul în care consideră acest lucru este justificat de dificultatea juridică sau importanța cauzei sau de împrejurări speciale, de exemplu, în cazul în care Camerele de recurs au emis hotărâri divergente privind un aspect juridic ridicat de cauza respectivă”. Alineatul (1) al aceluiași articol prevede că o cameră de recurs poate trimite camerei superioare o cauză cu care este sesizată, în funcție de aceleași criterii.
- 47 În speță, trebuie arătat că, în temeiul textelor coroborate al articolului 1b alineatul (3) și al articolului 1d alineatul (1) din Regulamentul nr.º216/96, trimiterea în fața camerei superioare este o posibilitate lăsată la libera apreciere a prezidiului și că, în orice caz, reclamanta nu prezintă niciun element de natură să stabilească că, în speță, condițiile prevăzute atât la articolul 1b alineatul (3), cât și la articolul 1d alineatul (1) din regulamentul respectiv, care justifică trimiterea în fața camerei superioare, ar fi fost îndeplinite. Ea se mulțumește să sublinieze „importanța deciziei în raport cu observațiile Tribunalului” și „nivelul de contencios în materie”, fără a da alte explicații cu privire la pretinsa importanță a cauzei. Faptul că Hotărârea din 13 noiembrie 2012 (T-83/11 și T-84/11, EU:T:2012:592) a anulat Deciziile din 2 noiembrie 2010 pentru lipsa motivării cu privire la un punct referitor la saturarea stării tehnologice nu indică o dificultate de drept, importanța cauzei sau o împrejurare particulară care să justifice o trimitere în fața camerei superioare. În consecință, fără a fi nevoie să se examineze dacă neregularitatea pretinsă ar fi de natură să justifice anularea deciziilor atacate, nu exista, în orice caz, niciun motiv în speță care să justifice o trimitere a cauzelor în fața camerei superioare.
- 48 În al treilea rând, în ceea ce privește argumentul întemeiat pe presupusa lipsă de imparțialitate subiectivă a camerei de recurs, este necesar să se constate că reclamanta nu arată niciun argument referitor la o oarecare parțialitate personală a unuia sau a mai multora dintre membrii camerei de recurs.
- 49 Prin urmare, primul motiv trebuie respins.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 6 și a articolului 61 alineatul (6) din Regulamentul nr. 6/2002

- 50 Prin intermediul celui de al doilea motiv formulat, reclamanta urmărește să dovedească faptul că camera de recurs a săvârșit erori de apreciere a dovezilor referitoare la saturarea stării tehnologice și, prin urmare, a caracterului individual al desenelor sau modelelor industriale contestate, în sensul articolului 6 din Regulamentul nr.º6/2002. Camera de recurs ar fi încălcat obligația de „a lua măsurile necesare pentru respectarea” Hotărârii din 13 noiembrie 2012 (T-83/11 și T-84/11, EU:T:2012:592), în conformitate cu articolul 61 alineatul (6) din regulamentul respectiv.
- 51 EUIPO și intervenienta contestă această argumentație.
- 52 Din textul articolului 6 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr.º6/2002 reiese că, în cazul unui desen sau model industrial comunitar înregistrat, caracterul trebuie apreciat prin prisma impresiei globale produse asupra utilizatorului avizat. Impresia globală produsă asupra utilizatorului avizat trebuie să fie diferită de cea produsă de orice desen sau model industrial divulgat publicului înainte de data depunerii cererii de înregistrare sau, dacă s-a revendicat o prioritate, înainte de data de prioritate. Articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002 precizează că trebuie să se ia în considerare, pentru aprecierea caracterului individual, gradul de libertate a autorului în elaborarea acestui desen sau model industrial.

- 53 Astfel cum reiese din jurisprudență, caracterul individual al unui desen sau model industrial rezultă dintr-o impresie globală de diferență sau de lipsă a unui „d^éjà vu”, din punctul de vedere al utilizatorului avizat, în raport cu orice anterioritate în cadrul patrimoniului de desene sau modele industriale, fără a ține seama de diferențele care rămân insuficient de marcate pentru a afecta impresia globală respectivă, deși acestea depășesc detalii ne semnificative, însă având în vedere diferențe suficient de marcate pentru a crea impresii de ansamblu diferite [a se vedea Hotărârea din 7 noiembrie 2013, Budziewska/OAPI – Puma (Felină în salt), T-666/11, nepublicată, EU:T:2013:584, punctul 29 și jurisprudența citată].
- 54 În aprecierea caracterului individual al unui desen sau model industrial în raport cu orice anterioritate în cadrul patrimoniului de desene sau modele industriale, este necesar să se țină seama de natura produsului căruia i se aplică sau în care este încorporat desenul sau modelul și mai ales de sectorul industrial căruia îi aparține [considerentul (14) al Regulamentului nr.°6/2002], de gradul de libertate al autorului la elaborarea desenului sau modelului, de o eventuală saturare a stării tehnologice, care poate fi de natură să facă utilizatorul avizat mai sensibil la diferențele dintre desenele sau modelele industriale comparate, precum și de modul în care este utilizat produsul în discuție, în special în funcție de manipulările la care este supus de regulă în acel moment (a se vedea Hotărârea din 7 noiembrie 2013, Felină în salt, T-666/11, nepublicată, EU:T:2013:584, punctul 31 și jurisprudența citată).
- 55 Saturarea stării tehnologice, dacă nu se poate considera că limitează libertatea autorului, poate fi de natură, în cazul în care este demonstrată, să facă utilizatorul avizat mai sensibil la diferențele de detaliu dintre desenele sau modelele industriale în conflict. În consecință, ca urmare a unei saturări a stării tehnologice, un desen sau model industrial poate avea caracter individual ca urmare a caracteristicilor care, în lipsa unei asemenea saturări, nu ar fi de natură să suscite o diferență de impresie globală asupra utilizatorului avizat [a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 martie 2014, Tubes Radiatori/OAPI – Antrax It (Radiator), T-315/12, nepublicată, EU:T:2014:115, punctul 87 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 29 octombrie 2015, Roca Sanitario/OAPI – Villeroy & Boch (Robinet cu comandă unică), T-334/14, nepublicată, EU:T:2015:817, punctul 83].
- 56 În aprecierea caracterului individual al unui desen sau model industrial, trebuie de asemenea să se țină seama de punctul de vedere al utilizatorului avizat. Astfel cum reiese dintr-o jurisprudență constantă, utilizatorul avizat este o persoană cu o vigilență specială și care dispune de o anumită cunoaștere a stadiului anterior al tehnicii, și anume a patrimoniului de desene sau modele industriale aferente produsului în cauză care au fost divulgate la data depunerii cererii de înregistrare a desenului sau modelului industrial contestat sau, după caz, la data priorității revendicate [Hotărârea din 18 martie 2010, Grupo Promer Mon Graphic/OAPI – PepsiCo (Reprezentarea unui suport promoțional circular), T-9/07, EU:T:2010:96, punctul 62, Hotărârea din 9 septembrie 2011, Kwang Yang Motor/OAPI – Honda Giken Kogyo (Motor cu ardere internă), T-11/08, nepublicată, EU:T:2011:447, punctul 23, și Hotărârea din 6 iunie 2013, Kastenzholz/OAPI – Qwatchme (Cadrane de ceas), T-68/11, EU:T:2013:298, punctul 57].
- 57 În speță, utilizatorul avizat a fost definit de camera de recurs ca fiind persoana care achiziționează radiatoare pentru încălzire pentru a le instala la domiciliul său și care, fără a fi un expert în desen industrial cum ar fi un arhitect sau un decorator de interioare, este la curent cu ceea ce oferă piața, cu tendințele, cu moda și cu caracteristicile de bază ale produselor. Camera de recurs a considerat în mod întemeiat că această definiție a fost confirmată la punctele 41 și 42 din Hotărârea din 13 noiembrie 2012 (T-83/11 și T-84/11, EU:T:2012:592). În definitiv, această definiție nu este contestată de părți.
- 58 De asemenea, s-a considerat de către camera de recurs că, în urma faptului că nu exista nicio constrângere tehnică sau normativă specială, autorul putea alege dintr-o gamă vastă de forme diferite pentru secțiunea tuburilor și modelul colectoarelor. Camera de recurs a apreciat de asemenea, în mod

întemeiat, că aprecierea potrivit căreia gradul de libertate a autorului nu era restrâns în speță a fost confirmată la punctele 46 și 52 din Hotărârea din 13 noiembrie 2012 (T-83/11 și T-84/11, EU:T:2012:592).

- 59 În sprijinul celui de al doilea motiv formulat, întemeiat pe erori săvârșite de camera de recurs în aprecierea dovezilor referitoare la saturarea stării tehnologice, reclamanta invocă, în esență, două critici. Prin intermediul primei critici formulate, reclamanta arată că camera de recurs a săvârșit o eroare în ceea ce privește momentul aprecierii saturării stării tehnologice, poziționându-se la data pronunțării deciziilor atacate, respectiv în octombrie 2014, deși trebuia să o aprecieze la momentul cererii de înregistrare a desenelor sau modelelor industriale contestate, respectiv în septembrie 2006. Astfel, camera de recurs a considerat în mod eronat că dovezile privind saturarea stării tehnologice furnizate de reclamantă în anexă la observațiile sale din 12 martie 2014, care se refereau la perioada de înregistrare (între 2004 și 2006), nu erau „actuale”. Această eroare ar fi de asemenea demonstrată prin utilizarea timpului prezent în deciziile atacate, precum și prin diversele aluzii la situația „actuală” a sectorului de referință.
- 60 EUIPO contestă faptul că analiza caracterului saturat al sectorului a fost efectuată la data deciziilor atacate. Pe de altă parte, apreciază că, chiar în această ipoteză, în măsura în care dovezile furnizate erau insuficiente pentru a demonstra saturarea sectorului la data deciziilor atacate, ele erau insuficiente *a fortiori* și pentru a dovedi saturarea stării tehnologice la momentul depunerii cererii de înregistrare a desenelor sau modelelor industriale contestate, ținând seama de faptul că ar fi ilogic să se considere că un sector saturat anterior a încetat să fie astfel ulterior.
- 61 Camera de recurs a considerat că, având în vedere în special Hotărârea din 13 noiembrie 2012 (T-83/11 și T-84/11, EU:T:2012:592), conceptul de saturare în sectorul de referință nu putea fi în speță nici susținut, nici stabilit *a priori* și în mod sumar, cum fusese uneori cazul anterior. Ea a apreciat că, având în vedere importanța și relevanța principiului juridic de saturare a stării tehnologice și pentru a determina caracterul individual al unui desen sau model industrial particular, era necesar ca partea care îl invoca, și anume reclamanta, să prezinte elemente de probă suficient de clare, de precise și de coerente. La punctul 41 din deciziile atacate, ea a adăugat că aceste elemente de probă trebuiau să fie de asemenea „actuale”. Ea a amintit că a stabilit în acest sens un nou termen pentru părți pentru ca acestea să își prezinte argumentele și dovezile cu privire la acest aspect. A considerat că, în particular, documentele depuse de reclamantă în anexa la observațiile sale din 12 martie 2014, și anume extrase dintr-unul din cataloagele sale, extrase dintr-un catalog al intervenientei, extrase prelevate din cinci cataloage ale altor întreprinderi din sector (Tubes, Tubor, The Radiator Company, Metalform și Rondra), precum și o imagine în care se compară un radiator fabricat după unul dintre desenele sau modelele industriale contestate și unul dintre desenele sau modelele industriale anterioare, nu erau exhaustive în condițiile în care extrasele din cataloage nu arătau decât câteva modele de radiatoare pentru încălzire propuse de doar cinci fabricanți fără însă a prezenta întreaga gamă de produse propuse de acești fabricanți sau de alții. De asemenea, camera de recurs a notat foarte slabă calitate a anumitor reproduceri de radiatoare, astfel încât se afla în incapacitatea de a evalua corect liniile și contururile acestora și s-a plâns de faptul că imaginile au fost extrase din cataloage, iar nu din înregistrări de desene sau modele industriale. În sfârșit, camera de recurs a subliniat, la punctul 46 din deciziile atacate, că respectivele cataloage nu erau datate sau chiar, în caz contrar, corespundeau anilor 2004 și 2006. Camera de recurs a adăugat că dovada unui grad ridicat de densitate în sectorul de referință ar fi trebuit să constea în mijloace de probă mai coerente și precise precum, de exemplu, alte cataloage și mijloace de probă scrise referitoare la produse propuse de un mare număr de întreprinderi concurente, declarații ale unor experți din sector, declarații provenind de la asociații de producători și de consumatori, cataloage și liste de prețuri ale unor distribuitori importanți care își desfășoară activitatea în sectorul de referință și, în sfârșit, anchete și studii de sector efectuate de societăți terțe. Camera de recurs a concluzionat că ansamblul documentației prezentate era insuficient pentru a stabili gradul de saturare a stării tehnologice și, cu atât mai mult, pentru a verifica

veridicitatea afirmației reclamantei potrivit căreia sectorul de referință era saturat. Camera de recurs a adăugat că anumite desene sau modele industriale reprezentate în dovezile furnizate erau diferite chiar vizual de celelalte exemple furnizate de reclamantă.

62 În ceea ce privește deciziile anterioare ale EUIPO, pertinente în ceea ce privește existența unei saturări a sectorului în discuție, dintre care, în particular, Decizia din 17 aprilie 2008 (cauza R 976/2007-3), în care aceeași cameră de recurs a menționat faptul că sectorul radiatoarelor pentru încălzire (radiatori per riscaldamento) era „în mod notoriu” saturat, camera de recurs a considerat, în esență, că practica sa decizională anterioară nu constituia o indicație suficientă decât dacă era coroborată cu o documentație care să prezinte fără echivoc „stadiul actual al faptelor”, ceea ce nu era cazul în speță.

63 În primul rând, din jurisprudență reiese că data de depunere a cererii de înregistrare a desenului sau modelului industrial contestat este cea la care trebuie, conform articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, să se examineze caracterul individual al desenului sau modelului industrial contestat și să se stabilească eventuala existență a unei saturări a stării tehnologice (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 octombrie 2015, Robinet cu comandă unică, T-334/14, nepublicată, EU:T:2015:817, punctul 87). EUIPO nu contestă de altfel acest aspect.

64 În speță, este necesar să se constate că camera de recurs a săvârșit o eroare în privința datei de apreciere a eventualei existențe a unei saturări a stării tehnologice, astfel cum arată reclamanta. Camera de recurs a apreciat, la punctul 46 din deciziile atacate, că, atunci când erau date, cataloagele furnizate de reclamantă „corespundeau anilor 2004 și 2006” (versiunea italiană a deciziilor atacate are următorul cuprins: „Infine, occorre anche sottolineare che i cataloghi in questione sono non datati, o che quando presentano data, essi corrispondono agli anni 2004 e 2006”, indicând prin aceasta că acești ani nu erau relevanți pentru aprecierea existenței unei saturări a stării tehnologice. Or, catalogul din 2006, cel puțin, corespunde anului de înregistrare a desenelor sau modelelor industriale contestate și prin urmare era relevant pentru a aprecia saturarea stării tehnologice. Pe de altă parte, trebuie subliniat că, la punctul 41 din deciziile atacate, camera de recurs a afirmat că, „având în vedere caracterul crucial al acestui factor [și anume saturarea stării tehnologice], acesta nu p[utea] face obiectul niciunei prezumții și trebui[a] evaluat în lumina unui ansamblu de elemente de probă clare, precise, coerente și actuale”, indicând prin aceasta că examina situația stării tehnologice la momentul deciziilor atacate. Acest fapt est confirmat de punctul 49 din deciziile atacate, unde camera de recurs a indicat cele ce urmează:

„[d]eciziile [din 2007 și din 2008] adoptate anterior de [EUIPO] în legătură cu saturarea sectorului de referință, și invocate de titular, nu constituie un indiciu suficient dacă nu sunt coroborate cu o documentație care să prezinte fără echivoc stadiul actual al faptelor [...]”

65 Expresia „stadiul actual al faptelor” nu poate, în acest context, să se refere la anul 2006.

66 Așadar, având în vedere cele ce precedă, trebuie să se constate că camera de recurs a evaluat saturarea stării tehnologice la o dată eronată. Contrar celor susținute de EUIPO, diversele referiri la stadiul actual al faptelor menționate la punctul 64 de mai sus, faptul că nu s-a considerat că cataloagele din 2004 și din 2006 se referă la perioada corectă, precum și utilizarea prezentului la punctele relevante din deciziile atacate sunt dovezi care, în ansamblu, sunt suficiente în speță pentru a demonstra o asemenea eroare.

67 De asemenea, trebuie respinsă argumentația EUIPO potrivit căreia, în esență, în măsura în care camera de recurs ar fi considerat că sectorul nu era saturat la data deciziilor atacate, acesta nu putea fi saturat cu opt ani înainte, întrucât ar fi illogic să se considere că un sector saturat anterior a încetat să fie astfel ulterior. În primul rând, este eronat să se afirme că camera de recurs a considerat, în deciziile atacate, că sectorul de referință nu era saturat la momentul deciziilor atacate. Ea a apreciat pur și simplu că

saturarea stării tehnologice nu fusese dovedită corespunzător cerințelor legale, la data deciziilor atacate. În al doilea rând, această argumentație provine dintr-o afirmație nesusținută, EUIPO nedemonstrând de ce saturarea stării tehnologice nu ar putea să varieze pe o perioadă de opt ani.

- 68 Cu toate acestea, este necesar să se constate că eroarea săvârșită de camera de recurs nu este de natură să determine anularea deciziilor atacate.
- 69 Astfel, deși a apreciat în mod greșit că cataloagele din 2004 și din 2006 nu se refereau la anii relevanți pentru evaluarea sa, camera de recurs și-a dat totuși osteneala de a le examina și de a concluziona că acestea erau insuficiente pentru a stabili o saturare a stării tehnologice, pe baza altor elemente de fond. Ea a remarcat astfel, la punctul 40 din deciziile atacate, că extrasele din cataloagele din 2004 (Tubor) și din 2006 (The Radiator Company) erau insuficiente ca număr de modele prezentate și nu prezentau toată gama de produse propuse de acești fabricanți (două modele în catalogul Tubor, trei modele în cel al The Radiator Company) și că imaginile din catalogul din 2006 al The Radiator Company (modelele „Volcano” și „Volcano Verticale”) erau de proastă calitate. Pe de altă parte, constatarea sa privind faptul că extrasele de cataloage propuse nu priveau decât cinci fabricanți lua într-adevăr în considerare cataloagele din 2004 și din 2006. Camera de recurs a apreciat că dovezile ar fi trebuit să consiste în mijloace de probă mai coerente și precise precum, de exemplu, alte cataloage și mijloace de probă scrise referitoare la produse propuse de un număr mai mare de întreprinderi concurente, declarații ale unor experți din sector, declarații provenind de la asociații de producători și de consumatori, cataloage și liste de prețuri ale unor distribuitori importanți care își desfășoară activitatea în sectorul de referință și, în sfârșit, anchete și studii de sector efectuate de societăți terțe, însă că reclamanta nu a prezentat decât câteva imagini extrase din cinci cataloage de întreprinderi producătoare de radiatoare. De asemenea, la punctul 44 din deciziile atacate, camera de recurs a subliniat că unele dintre desenele sau modelele industriale din cataloage erau vizibil diferite de celelalte exemple furnizate, în special de unele dintre cele care figurează în catalogul din 2006 al The Radiator Company, arătând prin aceasta că aceste exemple nu erau relevante pentru a dovedi existența unor modele foarte similare cu cele în discuție și, așadar, o saturare a stării tehnologice. Aceste considerații, care au ca obiect insuficiența numerică și lipsa de relevanță a dovezilor, sunt valabile inclusiv în ceea ce privește o evaluare a saturării stării tehnologice la data cererii de înregistrare a desenelor sau modelelor industriale contestate.
- 70 În consecință, este necesar să se constate că în definitiv camera de recurs a considerat în mod întemeiat că dovezile referitoare la perioada relevantă de evaluare a saturării stării tehnologice (în special dovezile din 2006) erau insuficiente ca număr, calitate și relevanță.
- 71 Prin urmare, prima critică nu poate fi admisă.
- 72 Prin intermediul celei de a doua critici formulate, reclamanta arată că camera de recurs ar fi omis să ia în considerare dovezi referitoare la saturarea pieței deja prezentate de ea în cadrul precedentelor proceduri în fața EUIPO, care au condus la Deciziile din 2 noiembrie 2010.
- 73 În primul rând, trebuie amintit că, în urma Hotărârii din 13 noiembrie 2012 (T-83/11 și T-84/11, EU:T:2012:592), raportorul a invitat părțile să depună toate dovezile și observațiile pe care le doreau privind problema saturării stării tehnologice. Reclamanta a depus observații și dovezi cu privire la această problemă la 12 martie 2014. Aceste dovezi, anexate la observațiile reclamantei din 12 martie 2014, sunt enumerate în mod corespunzător la punctul 39 din deciziile atacate. Camera de recurs a menționat de asemenea practica decizională anterioară a EUIPO cu privire la acest aspect, la punctele 48-51 din deciziile atacate.
- 74 Trebuie notat că documentele menționate în mod expres în deciziile atacate nu sunt singurele examinate de camera de recurs, în condițiile în care punctul 39 din deciziile atacate începe cu expresia „[î]n particular”, termen care subliniază că lista următoare a documentelor privind saturarea stării tehnologice furnizate de reclamantă nu avea vocație să fie exhaustivă și că analiza camerei de recurs a

fost efectuată pe baza unui ansamblu mai mare de documente. Trebuie remarcat, în această privință, că camera de recurs nu este obligată să prezinte o expunere care să urmeze în mod exhaustiv și unul câte unul toate raționamentele formulate de părți în fața sa, motivarea putând fi implicită, cu condiția de a permite persoanelor interesate să cunoască motivele pentru care a fost adoptată decizia camerei de recurs, iar instanței competente să dispună de elemente suficiente pentru a exercita controlul [a se vedea prin analogie Hotărârea din 9 iulie 2008, Reber/OAPI – Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (Mozart), T-304/06, EU:T:2008:268, punctul 55 și jurisprudența citată].

- 75 În al doilea rând, trebuie constatat că ansamblul dovezilor privind saturarea stării tehnologice depuse de reclamantă a fost considerat insuficient pentru a se stabili că exista o saturare a stării tehnologice în sectorul respectiv, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 41 din deciziile atacate.
- 76 În al treilea rând, în ceea ce privește înscrisurile anexate la observațiile reclamantei din 3 septembrie 2008, și anume fotografiile radiatoarelor E.CO.TERM (aparținând Cordivari) și Runtal, este necesar să se stabilească că acestea nu sunt de natură să schimbe constatarea privind insuficiența dovezilor efectuată în deciziile atacate. Este vorba despre câteva fotografii cu radiatoare, pe doar trei pagini. Unica fotografie care reprezintă șase radiatoare Cordivari amestecate (de altfel slab vizibile) datează din 1997, respectiv cu nouă ani înainte de momentul în care trebuie evaluată saturarea stării tehnologice, și reprezintă niște radiatoare din care patru nu prezintă aceleași caracteristici de ansamblu ca desenele și modelele industriale în discuție. Aceeași constatare este valabilă pentru cele șase fotografii de radiatoare Runtal, două fiind foarte diferite de cele în discuție. În plus, aceste fotografii nu sunt datate sau, dacă e să se interpreteze referirea la lista de prețuri drept dată, ele datează în orice caz din 2000. În ceea ce privește observațiile reclamantei din 6 august 2009, trebuie constatat că aceasta din urmă nu aduce niciun argument care să permită să se stabilească faptul că eventualele dovezi cuprinse în acestea sunt de natură să dovedească o saturare a stării tehnologice. Prin urmare, trebuie constatat că reclamanta nu demonstrează ce dovezi privind saturarea stării tehnologice ar fi fost omise în analiză și ar fi fost suficient de pertinente și de decisive pentru a modifica poziția camerei de recurs.
- 77 Prin urmare, este necesar să se respingă a doua critică, precum și, prin urmare, al doilea motiv în totalitate.

Cu privire la al treilea și la al patrulea motiv, formulate cu titlu subsidiar și întemeiate pe încălcarea articolului 6 și a articolului 63 alineatul (1) din Regulamentul nr.º6/2002, a principiilor protecției încrederii legitime, buneii administrări și egalității de tratament, precum și pe încălcarea articolului 6 și a articolului 62 prima teză din Regulamentul nr.º6/2002, în ceea ce privește obligația de motivare a deciziilor EUIPO

- 78 Prin intermediul celui de al treilea și al celui de al patrulea motiv, formulate cu titlu subsidiar, reclamanta reproșează în esență camerei de recurs că s-a îndepărtat de propria decizie, anterioară, din 17 aprilie 2008 (cauza R 976/2007-3), prezentată cu titlu de probă de către reclamantă, decizie prin care camera de recurs a stabilit caracterul saturat „în mod notoriu” al pieței radiatoarelor de încălzire. Prin intermediul celui de al patrulea motiv, formulat cu titlu mai subsidiar, reclamanta critică motivarea excesiv de sumară, de la punctul 51 din deciziile atacate, a motivelor acestui revirement.
- 79 EUIPO și intervenienta contestă această argumentație.
- 80 În speță, la punctele 48 și 49 din deciziile atacate, camera de recurs a apreciat că, indiferent de concluziile diviziei de anulare dintr-o decizie din 12 aprilie 2007, precum și de cele ale camerei de recurs din Decizia din 17 aprilie 2008 (cauza R 976/2007-3), menționate de reclamantă, documentația prezentată de aceasta din urmă nu putea fi reținută drept suficientă în scopul de a demonstra că sectorul de referință ca atare era atât de saturat încât utilizatorul avizat ar acorda o atenție majoră diferențelor dintre desenele sau modelele industriale comparate. Camera de recurs a considerat că deciziile adoptate anterior de EUIPO privind saturarea sectorului de referință nu constituiau un

indiciu suficient dacă nu erau coroborate cu o documentație care să prezinte fără echivoc stadiul actual al faptelor, acestea din urmă neputând face obiectul niciunei prezumții, întrucât saturarea stării tehnologice nu se putea întemeia pur și simplu pe un fapt notoriu. La punctul 50 din deciziile atacate, camera de recurs a subliniat că, având în vedere importanța noțiunii de saturare a stării tehnologice, în particular în contextul prezentelor cauze, era absolut necesar ca titularul să prezinte un sistem probatoriu suficient de clar, de precis și de coerent sau, precum în cazul de speță, o simplă referire la decizii anterioare ale EUIPO sau ale camerelor de recurs. La punctul 51 din deciziile atacate, camera de recurs a amintit că legitimitatea deciziilor adoptate de EUIPO trebuia apreciată doar pe baza Regulamentului nr. 6/2002, astfel cum este interpretat de instanța Uniunii, iar nu pe baza unei practici decizionale anterioare a EUIPO. Camera de recurs a amintit de asemenea că, în lumina principiilor egalității de tratament și buneii administrări, EUIPO trebuia, desigur, să ia în considerare deciziile adoptate cu privire la cereri similare și să analizeze cu minuțiozitate aspectul dacă trebuia sau nu trebuia să decidă în același sens, însă că aplicarea acestor principii trebuia însă să se concilieze cu respectarea principiului legalității. Astfel, titularul unui desen sau model industrial contestat nu ar putea invoca în favoarea sa orice act nelegal săvârșit în beneficiul altor persoane pentru a obține o decizie identică, trebuind efectuată o analiză riguroasă în fiecare caz concret.

- 81 Tribunalul consideră că este necesar să examineze în primul rând cel de al patrulea motiv, întemeiat în esență pe încălcarea obligației de motivare.

Cu privire la încălcarea obligației de motivare

- 82 Trebuie amintit că, în temeiul articolului 62 prima teză din Regulamentul nr. 6/2002, deciziile OAPI trebuie să fie motivate. Această obligație de motivare are același cuprins cu cea care rezultă din articolul 296 TFUE, potrivit căruia raționamentul emitentului actului trebuie menționat în mod clar și neechivoc. Această obligație are ca dublu obiectiv, pe de o parte, să dea posibilitatea persoanelor interesate să ia cunoștință de temeiurile măsurii luate pentru a-și apăra drepturile și, pe de altă parte, să permită instanței Uniunii să își exercite controlul asupra legalității deciziei [a se vedea prin analogie Hotărârea din 12 iulie 2012, Gucci/OAPI – Chang Qing Qing (GUDDY), T-389/11, nepublicată, EU:T:2012:378, punctul 16 și jurisprudența citată].
- 83 În Hotărârea din 13 noiembrie 2012 (T-83/11 și T-84/11, EU:T:2012:592), Tribunalul a constatat că camera de recurs nu prezentase nicio motivare cu privire la argumentele reclamantei referitoare la saturarea stării tehnologice, fie și pentru a le respinge ca nedovedite (Hotărârea din 13 noiembrie 2012, T-83/11 și T-84/11, EU:T:2012:592, punctele 79, 87 și 97-99).
- 84 În urma acestei hotărâri, reclamanta a arătat, în fața camerei de recurs, în special în observațiile sale din 12 martie 2014, deciziile precedente ale diviziei de anulare din 12 aprilie 2007 și ale Camerei a treia de recurs din 17 aprilie 2008, care constată saturarea și, respectiv, caracterul notoriu saturat al sectorului radiatoarelor.
- 85 Este necesar să se constate, în temeiul punctelor 48-51 din deciziile atacate amintite la punctul 80 de mai sus, că, contrar celor susținute de reclamantă, deciziile atacate sunt suficient de motivate în privința rațiunilor pentru care camera de recurs a decis să nu considere că piața respectivă era notoriu saturată, spre deosebire de cele ce rezultau din deciziile precedente ale EUIPO. Astfel, la punctele 48 și 49 din deciziile atacate, camera de recurs a explicat că deciziile anterioare ale EUIPO care au fost invocate nu ar fi putut constitui un indiciu suficient decât dacă ar fi fost coroborate cu o documentație care să prezinte fără echivoc stadiul „actual” al faptelor, acestea din urmă neputând face obiectul niciunei prezumții, întrucât saturarea stării tehnologice nu se poate întemeia pur și simplu pe un fapt notoriu. Deși referirea la stadiul actual al faptelor dovedește o eroare în ceea ce privește data de apreciere care trebuie luată în considerare, motivarea permite să se înțeleagă clar că camera de recurs a decis că practica sa decizională anterioară trebuia coroborată cu dovezi pertinente la data la care trebuia evaluată saturarea stării tehnologice. În plus, la punctele 51 și 52 din deciziile atacate, camera

de recurs a amintit jurisprudența sa constantă, potrivit căreia EUIPO nu este ținut de practica sa decizională și potrivit căreia aplicarea principiilor egalității de tratament și buneii administrări trebuie conciliată cu principiul legalității, fiecare caz concret trebuind să facă obiectul unei analize riguroase. Din această motivare reiese că camera de recurs a considerat necesar să se îndepărteze de constatarea efectuată în deciziile sale anterioare, întrucât aceasta nu era argumentată suficient sau putea fi afectată de nelegalitate. În ceea ce privește aspectul dacă această motivare este pertinentă, acesta ține de analiza pe fond a deciziilor atacate.

86 Susținerea reclamantei potrivit căreia deciziile atacate nu arată care ar fi împrejurările ce permit să se afirme că piața nu este sau nu mai este saturată este inoperantă în condițiile în care camera de recurs expune, în deciziile atacate, alte motive care explică de ce nu a efectuat aceeași constatare cu cea care rezultă din deciziile anterioare ale EUIPO.

87 Din cele ce precedă reiese că motivul întemeiat pe încălcarea obligației de motivare trebuie respins.

Cu privire la presupusa încălcare a articolului 63 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 și a principiilor protecției încrederii legitime, egalității și buneii administrări

88 Reclamanta reproșează camerei de recurs neaplicarea în speță a constatării efectuate în decizia sa anterioară, din 17 aprilie 2008 (cauza R 976/2007-3), potrivit căreia piața radiatoarelor pentru încălzire este notoriu saturată. Reclamanta arată că îndepărtarea camerei de recurs de o asemenea constatare factuală anterioară constituie o încălcare a articolului 63 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, a principiului protecției încrederii legitime și a principiilor egalității de tratament și buneii administrări. Reclamanta invocă în special jurisprudența potrivit căreia, având în vedere cele două principii menționate anterior, EUIPO trebuie, în cadrul examinării unei cereri de înregistrare, să ia în considerare deciziile adoptate deja cu privire la cereri similare și să analizeze cu o deosebită atenție aspectul dacă este sau nu este necesar să decidă în același sens. Reclamanta apreciază că, în raport cu aceste obligații, camera de recurs nu se putea răzgândi cu privire la o chestiune de fapt precum starea de saturare a pieței decât dacă ar fi intervenit împrejurări care să explice un asemenea reviriment, împrejurări pe care, în orice caz, nu le-a explicat.

89 EUIPO și intervenienta contestă această argumentație. EUIPO arată în special că Hotărârea din 12 martie 2014, Radiateur (T-315/12, nepublicată, EU:T:2014:115, punctul 87), este cea care ar fi impus o cerință privind dovedirea saturării stării tehnologice pe bază de probe și ar fi interzis prezumarea saturării sectorului de referință sau considerarea acesteia drept un simplu fapt notoriu, astfel cum se procedase în decizii anterioare.

90 Cu titlu introductiv, Tribunalul arată că, contrar celor susținute de EUIPO, Hotărârea din 12 martie 2014, Radiateur (T-315/12, nepublicată, EU:T:2014:115), nu a impus o cerință privind dovedirea saturării stării tehnologice pe bază de probe și nu interzicea considerarea acestei stări, în cazul în care era necesar, drept un fapt notoriu. Aluzia de la punctul 87 din această hotărâre, privind faptul că o saturare a stării tehnologice poate fi de natură, în cazul în care este dovedită, să facă utilizatorul avizat mai sensibil la diferențele de detaliu dintre desenele sau modelele industriale în discuție, nu împiedică camera de recurs să considere că o saturare a stării tehnologice era notorie. Un fapt „dovedit” semnifică doar un fapt recunoscut ca fiind adevărat, exact. Or, un fapt notoriu este în mod normal un fapt „[susceptibil] de a fi cunoscu[t] de orice persoană sau care po[ate] fi cunoscu[t] din surse general accesibile” [Hotărârea din 22 iunie 2004, Ruiz-Picasso și alții/OAPI – DaimlerChrysler (PICARO), T-185/02, EU:T:2004:189, punctul 29]. Un fapt notoriu este, așadar, un fapt recunoscut ca fiind adevărat de orice persoană, în asemenea măsură încât nu este necesar să fie dovedit.

91 De asemenea, trebuie amintit că articolul 63 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 prevede că, „[î]n cursul procedurii, [EUIPO] procedează la examinarea din oficiu a faptelor”, însă că, „cu toate acestea, în cazul unei acțiuni în nulitate, examinarea este limitată la motivele invocate și la cererile introduse de

părți”. Această dispoziție este o expresie a obligației de diligență, potrivit căreia instituția competentă este ținută să examineze, cu grijă și cu imparțialitate, toate elementele de fapt și de drept pertinente în speță [a se vedea prin analogie Hotărârea din 15 iulie 2011, Zino Davidoff/OAPI – Kleinakis kai SIA (GOOD LIFE), T-108/08, EU:T:2011:391, punctul 19 și jurisprudența citată].

- 92 În speță, reclamanta nu stabilește sub ce aspect neaplicarea constatării caracterului notoriu saturat al sectorului de referință constituie o încălcare a dispoziției respective, întrucât această dispoziție se limitează să prevadă elementele care trebuie examinate de EUIPO și nu predetermină rezultatul acestei analize. Faptul că poziția sa finală nu corespunde poziției susținute de reclamantă nu constituie nicidecum o încălcare a articolului 63 alineatul (1) din Regulamentul nr.º6/2002.
- 93 În ceea ce privește capătul de cerere întemeiat pe încălcarea principiilor protecției încrederii legitime, egalității de tratament și buneii administrări, dintr-o jurisprudență constantă reiese că deciziile adoptate de camerele de recurs, în temeiul Regulamentului (CE) nr.º207/2009 al Consiliului din 26 februarie 2009 privind marca Uniunii Europene (JO 2009, L 78, p. 1), referitoare la înregistrarea unui semn ca marcă a Uniunii Europene, sunt emise în exercitarea unei competențe nediscreționare, iar nu a unei puteri discreționare. Prin urmare, legalitatea deciziilor respective trebuie apreciată doar în temeiul acestui regulament, iar nu al unei practici decizionale anterioare acestora [Hotărârea din 26 aprilie 2007, Alcon/OAPI, C-412/05 P, EU:C:2007:252, punctul 65, și Hotărârea din 24 noiembrie 2005, Sadas/OAPI – LTJ Diffusion (ARTHUR ET FELICIE), T-346/04, EU:T:2005:420, punctul 71]. Curtea a statuat că, având în vedere principiile egalității de tratament și buneii administrări, EUIPO trebuia, în cadrul examinării unei cereri de înregistrare a unei mărci a Uniunii Europene, să ia în considerare deciziile adoptate deja cu privire la cereri similare și să analizeze cu o deosebită atenție aspectul dacă era sau nu era necesar să decidă în același sens. Cu toate acestea, ea a adăugat că principiile egalității de tratament și buneii administrări trebuie să se concilieze cu respectarea legalității. În consecință, persoana care solicită înregistrarea unui semn ca marcă nu poate invoca, în beneficiul său, o nelegalitate care ar fi fost eventual săvârșită în favoarea unei alte persoane, pentru a obține o decizie identică. În definitiv, din motive de securitate juridică și, mai precis, de bună administrare, examinarea oricărei cereri de înregistrare trebuie să fie strictă și completă pentru a evita înregistrarea necorespunzătoare a mărcilor. Această examinare trebuie să aibă loc în fiecare caz concret. Astfel, înregistrarea unui semn ca marcă depinde de criteriile specifice, aplicabile în cadrul împrejurărilor de fapt ale cauzei, care au ca obiectiv să verifice dacă semnul în discuție nu intră sub incidența unui motiv de refuz (Hotărârea din 10 martie 2011, Agencja Wydawnicza Technopol/OAPI, C-51/10 P, EU:C:2011:139, punctele 74-77). Această jurisprudență, amintită la punctul 51 din deciziile atacate, este aplicată prin analogie în cazul examinării cererilor de declarare a nulității desenelor sau modelelor industriale.
- 94 În ceea ce privește, mai concret, critica adresată camerei de recurs privind creșterea subită, la punctul 35 din deciziile atacate, a nivelului probatoriu referitor la saturarea pieței, necesar în raport cu cerințele acesteia din trecut, deși nu mai era posibil pentru reclamantă să depună noi dovezi, este suficient să se arate că reclamanta a avut din plin, contrar celor susținute de aceasta, ocazia de a depune dovezi și observații cu privire la saturarea stării tehnologice în urma Hotărârii din 13 noiembrie 2012 (T-83/11 și T-84/11, EU:T:2012:592), întrucât raportul a invitat părțile să acționeze în acest sens în urma Hotărârii Tribunalului, astfel cum reclamanta a procedat de altfel la 12 martie 2014. În orice caz, camera de recurs nu a adus atingere, așadar, principiului protecției încrederii legitime.
- 95 Prin urmare, este necesar să se respingă al treilea și al patrulea motiv, precum și, în consecință, acțiunile în totalitate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 96 În temeiul articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.
- 97 În speță, întrucât reclamanta a căzut în pretenții, se impune ca, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, să fie obligată să suporte și cheltuielile de judecată efectuate de EUIPO și de intervenientă, conform concluziilor acestora din urmă.
- 98 În plus, intervenienta a solicitat obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată efectuate în procedura administrativă care s-a aflat pe rolul EUIPO. În această privință, trebuie amintit că, în temeiul articolului 190 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, cheltuielile necesare efectuate de părți în legătură cu procedura care s-a aflat pe rolul camerei de recurs sunt considerate cheltuieli de judecată recuperabile. Situația cheltuielilor de judecată efectuate în legătură cu procedura care s-a aflat pe rolul diviziei de anulare este însă diferită. Prin urmare, cererea intervenientei prin care solicită obligarea reclamantei, întrucât a căzut în pretenții, la plata cheltuielilor de judecată aferente procedurii administrative care s-a aflat pe rolul EUIPO nu poate fi admisă decât cu privire la cheltuielile necesare efectuate de reclamantă în legătură cu procedura care s-a aflat pe rolul camerei de recurs [a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 ianuarie 2006, Devinlec/OAPI – TIME ART (QUANTUM), T-147/03, EU:T:2006:10, punctul 115]. Trebuie precizat că obligarea la plata acestor cheltuieli nu se aplică decât procedurilor R 1272/2013-3 și R 1273/2013-3 aflate pe rolul camerei de recurs.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a doua)

declară și hotărăște:

- 1) **Respinge acțiunile.**
- 2) **Obligă Antrax It Srl să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, pe cele efectuate de Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) și de Vasco Group NV, inclusiv pe cele efectuate de Vasco Group în legătură cu procedura care s-a aflat pe rolul camerei de recurs în cauzele R 1272/2013-3 și R 1273/2013-3.**

Gervasoni

Madise

Csehi

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 16 februarie 2017.

Semnături